

ת"פ 55980/03/16 - תביעות צפת נגד ב א ס

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 55980-03-16 תביעות צפת נ' ס (עציר)
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט מורן מרגלית
המאשימה	תביעות צפת
נגד	
הנאשם	ב א ס (עציר)

החלטה

בפניי בקשה להורות על ביטולו של כתב האישום אשר הוגש כנגד הנאשם בתיק זה וזאת, מן הטעם כי כתב האישום אינו מגלה עבירה, ולחילופין, מחמת קיומה של 'הגנה מן הצדק'.

פתח דבר:

כנגד הנאשם הוגש ביום 27.3.16 כתב אישום בו יוחסה לו עבירת איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**).

בקצירת האומר ייאמר, כי במרכזו של כתב האישום ניצב אירוע אשר התרחש ביום 23.3.16 בסמוך לשעה 13:18 בביתם המשותף של הנאשם ושל רעייתו, הגב' ח ס (להלן: **המתלוננת**).

על פי הנטען בעובדות כתב האישום, לאחר ויכוח אשר פרץ בין הנאשם למתלוננת, נכנסה המתלוננת לחדר הילדים ואילו הנאשם נעל את דלת החדר מבחוץ ולאחר שהמתלוננת ביקשה מאחד הילדים כי יפתח את החלון בכדי לצאת ממנו, פתח הנאשם את הדלת.

בהמשך, ובזמן שהמתלוננת שטפה כלים במטבח, ניגש אליה הנאשם ואמר לה: "עכשיו את מרוצה?" ובתגובה ענתה לו המתלוננת כי היא אינה מפחדת ממנו.

בשלב זה, כך עולה מעובדות כתב האישום, נטל הנאשם סכין שהייתה על השיש והניחה בכיור ואמר: "מספיק עם הסכינים האלה, עם המשפחה הזו" ובהמשך, כך נטען, אמר הנאשם למתלוננת בשפה האנגלית: "אם תהיה סכין נוספת, הוא יהרוג את עצמו ותהיה שלולית דם".

הבקשה:

הטענה הראשונה אותה העלה המבקש בבקשתו הינה, כי חוק העונשין אינו קובע כי פעולת התאבדות הינה עבירה פלילית.

טענתו השנייה של המבקש הינה, כי מטרת האיום הייתה חיובית דהיינו, להגן על ילדיו הקטינים מפני סכנים אשר הונחו באופן גלוי במטבח הבית.

כן צוין, כי המבקש לא עשה כל פעולה על הסכין אלא הניח אותה בתוך הכיור.

לטענת המבקש, מעובדות כתב האישום עולה כי לא היה בכוונתו להפחיד את רעייתו או להקניטה אלא, מטרתו הייתה להגן על שלמות גופם של ילדיו הקטינים שלא ייפגעו מאותן סכנים המונחות באופן גלוי.

עוד טען המבקש כי עומדת לו 'הגנה מן הצדק', שכן, כפי שנטען קודם לכן כל מטרתו של הנאשם הייתה להגן על בני משפחתו ועצם הגשת כתב האישום כנגדו בנסיבות אלה, עולה כדי התעמרות.

לאור כל האמור לעיל, עתר המבקש להורות על ביטול כתב האישום כנגדו.

תגובת המאשימה:

בתגובתה טענה המשיבה כי דין הבקשה, על כל רבדיה, להידחות.

לעניין טענתו הראשונה של המבקש לפיה עובדות כתב האישום אינן מגלות עבירה נטען, כי אמירותיו של המבקש אינן עומדות בחלל ריק אלא, נאמרו במהלך ויכוח בין בני הזוג אשר במהלכו אף נעל הנאשם את המתלוננת בתוך הבית.

במצב דברים זה, אמירתו של הנאשם, שהינו בעלה של המתלוננת ואביהם של ילדיה, כי יפגע בעצמו יש בה כדי להוות איום ישיר על המתלוננת שכן, במידה ואכן יממש איומו ויפגע בעצמו הדבר יביא לפגיעה בפרנסתה של המתלוננת ובזו של ילדיה.

לעניין טענתו של הנאשם לפיה נטל את הסכין והניחה בכיור בכדי להגן על ילדיו הרי, כך לטענת המשיבה, שטענה זו צריכה הוכחה אשר מטבע הדברים יבחנו במהלך שמיעת הראיות בתיק.

עוד נטען בהקשר זה, כי לא ברור איזו סכנה נשקפת לילדים מסכין המונח על שיש המטבח.

אין מקום לקבל את טענת הנאשם לקיומה של 'הגנה מן הצדק'. טענותיו של הנאשם בדבר כוונותיו הטובות בעת השמעת האמירות, אינה עולה בקנה אחד עם ראיות המאשימה וככל שבכוונת הנאשם להוכיח כוונתו זו, הרי שעליו לעשות זאת במסגרת ההליך המשפטי.

דין והכרעה:

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה על כל רבדיה להידחות ואנמק.

לעניין טענתו הראשונה של המבקש יצוין, כי לא מצאתי כי קיימת משמעות לשאלה האם התאבדות מוכרת בדין הפלילי כעבירה פלילית אם לאו לעניין הוראות סעיף 192 לחוק.

מעיון ברישא של הוראות סעיף 192 לחוק, אשר בהפרת הוראותיו מואשם המבקש עולה, כי המחוקק בחר להשתמש

במונח רחב בכדי לתאר את האפשרויות הרבות לאיים על מאן דהוא: "המאיים בכל דרך שהיא..."

במצב דברים זה, הרי שאין הכרח כי האיום יהיה בביצועה של עבירה פלילית אלא, יתכן מצב כי איום לא יכלול בתוכו מעשה שהינו בבחינת מעשה פלילי ואולם, יהיה בו כדי להפחיד את האדם הספציפי בנסיבות ספציפיות כדי שהדבר יעלה כדי איום כמשמעותו בסעיף 192 לחוק.

משאלו הם פני הדברים, הרי שלא מצאתי כי ניתן לקבוע כבר בשלב מקדמי זה האם האמירה המיוחסת לנאשם במסגרת כתב האישום עולה כדי איום אם לאו ולצורך כך, יש מקום לשמוע הוכחות ולבחון את הראיות אשר תוגשנה בתיק זה.

לאור העובדה כי בשלב זה, בו טרם הובאו ראיות בפני בית המשפט, טרם ניתן לקבוע האם האמירה אותה השמיע הנאשם במהלך האירוע עולה כדי איום אם לאו, הרי שבלאו הכי לא ניתן לקבוע כי אמר את אותה אמירה בכדי להגן על ילדיו.

בכל אופן, ברי כי בנסיבות אלה אף לא ניתן לקבוע כי עומדת לנאשם 'הגנה מן הצדק'.

לעניין זה מצאתי לעמוד בקצרה על מושכלות ראשונים ביחס לדוקטרינה זו.

דוקטרינת ההגנה מן הצדק נקלטה במשפט הפלילי הישראלי במסגרת ע"פ 2910/94 **ארנסט יפת ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ' (2) 353.

במסגרת ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776, הורחבה גבולותיה של דוקטרינה זו (להלן: **עניין בורוביץ**):

"...ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך כלל יידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין התנהגות הנפסדת של הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו, עם זאת אין לשלול אפשרות שהפגיעה בתחושת הצדק וההגינות תיוחס לא להתנהגות שערורייתית של הרשויות, אלא למשל לרשלנות, או אף לנסיבות שאינן תלויות ברשויות כל עיקר אך המחייבות, ומבססות, בבירור את המסקנה כי במקרה הנתון לא יהיה ניתן להבטיח לנאשם קיום משפט הוגן, או שקיומו של ההליך הפלילי יפגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות..."

(שם, בעמ' 807).

כן יצוין, כי במסגרת עניין בורוביץ נקבע מבחן בן שלושה שלבים לבחינת החלתה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק על מקרה ספציפי:

"...שאלת החלתה של הגנה מן הצדק על מקרה נתון טעונה בחינה בת שלושה שלבים: בשלב הראשון על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי

עמוד 3

חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות... בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום...

(שם, עמ' 807-808).

במהלך שנת 2007, עוגנה דוקטרינה זו במסגרת סעיף 149(10) לחסד"פ הקובע כדלקמן:

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

י"אמר כבר כעת, כי לנוכח השלב הראשוני בו מצוי הליך זה, הרי שלא שוכנעתי כלל ועיקר כי התקיימו המבחנים אשר נקבעו בפסיקה לצורך הוכחת קיומה של הגנה זו.

לאור העובדה כי בשלב זה בו טרם הוחל בהבאת הראיות, כפי שצוין לעיל, לא ניתן לקבוע האם יש באמירתו של המבקש כדי לעלות כדי איום הרי, שלא ניתן לקבוע כי נפל פגם בהליך זה בעצם הגשת כתב האישום כנגד המבקש.

משכך, הרי שבלאו הכי לא ניתן לקבוע האם שני המבחנים הנוספים מתקיימים במקרה דנן ומשכך, ברי שאין מנוס אלא לקבוע כי לא עלה בידי המבקש להוכיח קיומה של הגנה זו.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, הנני דוחה את טענת המבקש על כל רבדיה.

הצדדים יגישו בתוך 7 ימים רשימת מועדים מוסכמים לשמיעת ההוכחות בתיק זה.

להודיע לצדדים.

עיון ומעקב בהתאם.

ניתנה היום, ח' סיוון תשע"ו, 14 יוני 2016, בהעדר הצדדים.